

Vleesveehouders gedupeerd door fosfaatwetgeving

Ondanks een aanpassing in de fosfaatreductieregeling van het ministerie van EZ, overheerst bij de Nederlandse vleesveehouders nog steeds teleurstelling. Een rechtszaak is in voorbereiding. Anita Heijdra van Keten Duurzaam Rundvlees: ‘Wij hebben het probleem van te veel fosfaat niet veroorzaakt. Er zou geen enkele reductie moeten zijn.’

TEKST ALICE BOOIJ

‘Uit het overleg met LTO Nederland en LandschappenNL in de afgelopen weken is bij mij de overtuiging ontstaan dat de peildatum van 15 december 2016 in de fosfaatreductieregeling voor een deel van de vleesveebedrijven onbedoeld zwaar uitpakt en dat deze peildatum aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de bedrijfsvoering en de economische levensvatbaarheid van deze bedrijven in 2017.’ Dit schrijft staatssecretaris Martijn van Dam in een persbericht over

de aanpassingen in de fosfaatreductieregeling. Vleesveehouders hebben woedend gereageerd op de regeling. Met name de peildatum van 15 december stuitte op veel verzet. De aanpassing biedt een alternatief peilmoment naast die 15 december. De aantallen gve's die op de peilmomenten april, juni, augustus en december 2017 gehouden worden, mogen gelijk zijn aan het gemiddelde van de desbetreffende maand in 2016.

‘Met deze voorziening wordt meer rekening gehouden met het normale jaarlijkse productieverloop op vleesveebedrijven’, zo schrijft Van Dam.

Dramatische referentiedatum

Jos Bolk, die namens de LTO-vakgroep vleesveehouderij en de Federatie van Vleesveestamboeken bij het ministerie aan tafel ging zitten, is nog steeds ‘heftig teleurgesteld’ over de regeling. ‘Ook al hadden we meer gewild, we hebben met de aanpassingen voor een aantal vleesveebedrijven de scherpe kantjes er wel afgehaald.’

‘Een hele sector wordt om zeep geholpen. Een aantal bedrijven is met deze aanpassingen geholpen, maar er zijn ook mesterijen waarbij de ene maand honderd dieren opgezet worden en de andere maand zeventig. Die kunnen hier niets mee’, reageert Anita Heijdra van Keten Duurzaam Rundvlees. Ondanks versoepeling van de regelgeving gaan Heijdra en haar collega's door met de voorbereidingen van een rechtszaak. ‘Het is niet rechtvaardig om de vleesveehouderij zo aan te pakken, wij

Keuring Hulshorst naar 22 april

De keuring in Hulshorst die gepland stond op zaterdag 11 maart, werd afgelast in verband met de fosfaatreductieplannen. Daarin zou het terugkeren van een keuring met dieren aan-

gemerkt worden als aanvoer op het bedrijf. Inzenders trokken zich terug en ook de organisatie wilde het risico niet nemen. Inmiddels is er de geruststelling dat keurings-

bezoek – net als bij melkvee overigens – weer tot de mogelijkheden behoort. Op zaterdag 22 april vindt de vleesveekeuring in Hulshorst, met 120 aanmeldingen, alsnog plaats.

hebben het probleem van te veel fosfaat niet veroorzaakt. Er zou geen enkele reductie moeten zijn.'

Vluchtroute melkveehouders

Sinds februari zijn vleesveeouders geconfronteerd met een fosfaatreductieplan. In eerste instantie zou vleesvee niet vallen onder de fosfaatregels die de melkveehouderij dwingt om het aantal dieren en dus fosfaatproductie te verminderen. Alleen vrouwelijk jongvee van vleesvee kwam in de fosfaatrechten terecht, omdat deze dieren in de I&R-database onder dezelfde noemer vallen als jongvee van melkvee. Hierover zijn de vleesveeouders overigens nog niet geïnformeerd door Economische Zaken. In februari maakte het ministerie van EZ een aanvulling bekend op het fosfaatreductieplan voor niet-melkleverende bedrijven, vleesveehouderijen dus.

'Het kwam als een donderslag bij heldere hemel', geeft Jos Bolk aan. Met name de in deze maatregelen genoemde referentiedatum van 15 december 2016 stuitte op enorm veel verzet. 'Ongelukkiger hadden ze deze datum niet kunnen kiezen', aldus Bolk, die aangeeft dat de datum overeenkomt met het akkoord dat ZuivelNL namens de Nederlandse melkveeouders sloot met het ministerie van EZ om de fosfaatproductie over 2017 drastisch te verminderen. 'Op 15 december zijn er zo ongeveer het minst aantal stuks vleesvee in ons land', noemt Bolk al. 'Veel dieren zijn geslacht in verband met de kerstdagen, zoogkoeienhouders hebben hun gespeende kalveren verkocht en ook hun uitstootkoeien hebben een andere bestemming gekregen.'

De reden voor deze 'noodsprong' in de wetgeving is duidelijk. Melkveeouders moeten het aantal koeien verminderen en zoeken naar creatieve oplossingen voor het teveel aan gve's op hun bedrijf. Het gaat om tienduizenden dieren uit heel Nederland. Het ministerie heeft alle kieren en gaten in de fosfaatreductieregeling proberen dicht te timmeren. 'Inclusief mogelijke vluchtroutes

naar vleesveeouders', verklaart Bolk. De consequenties voor de vleesveesector zijn echter desastreus. LTO heeft bij het ministerie een simpele oplossing voorgesteld om de vleesveehouderij te sparen en ook Heijdra staat daar achter. 'Je kunt het gat dichtend door te verbieden dat dieren die bij vleesveeouders staan, naar melkveehouders gaan.' Daarbij schetst ze de aantallen. 'De melkveesector omvat 3 miljoen dieren, de vleesveesector 230.000. Dat is 7 procent. Waar praten we over?'

Geen wonder ook dat de hele sector stuiterde. Eén gve gemiddeld meer in de maand april 2017 dan de referentiedatum betekent een boete van 480 euro per twee maanden, met 1 mei als eerste afrekenmoment. Een bedrag dat de sector 'ten gronde richt', reageert Bolk. Hij voegt eraan toe dat de aanpassingen een standstill betekenen voor 2017, in 2018 komen er fosfaatrechten. 'Groeien in vee is dan ook beperkt mogelijk', aldus Bolk.

Geen inhoudelijke kennis

Ook Heijdra zocht contact met het ministerie van Economische Zaken, diende bezwaar in en droeg alternatieve oplossingen aan. 'Ze hebben in Den Haag geen idee hoe onze sector in elkaar zit. De regeling is juridisch gecheckt, maar inhoudelijk is er te weinig naar gekeken.' Ongerust over de afloop mobiliseerde ze een heleboel gedupeerde collega's en nam contact op met een gespecialiseerd advocatenkantoor. 'Om gezamenlijk op te trekken in een rechtszaak. Voor individuele vleesveeouders is dat een enorme kostenpost, met zijn allen blijft het betaalbaar en kunnen we wat bereiken', luidt haar overtuiging.

Van één ding is Heijdra, na alle contacten met de medewerkers van het ministerie wel overtuigd. 'Er ligt de komende jaren een zeer dankbare taak voor enthousiaste vleesveeouders, tezamen met een nieuw, hopelijk landbouwgezind kabinet, om onze sector onder de aandacht te brengen.'

Marnix Knetemann: 'Grondgebonden is het meest eerlijk'

Het zou Marnix Knetemann uit Wijdewormer 6000 euro per twee maanden kosten als hij al zijn dieren die hij in februari op stal had, zou willen houden. 'Ik heb na 15 december vijftien ontvangsters aangekocht om embryo's in te zetten, terwijl ik op de referentiedatum slechts tien gve's op het bedrijf had staan.'

De aanpassingen stemmen hem 'gematigd positief voor de sector'. In zijn specifieke

geval gaat het echter niet veel oplossen. Knetemann heeft inmiddels eieren voor zijn geld gekozen. Een aantal van de ontvangsters heeft hij afgevoerd en eind van de maand gaat er nog een aantal weg. 'Ik houd nog twaalf gve's over, het lijkt dan met een sisser af te lopen, maar financieel word ik er niets wijzer van.'

Daarnaast gaat hij zich aanmelden voor de knelgevallenregeling. 'Ik heb het afgelopen

jaar een ongeluk aan mijn arm gehad en heb het bedrijf maandenlang op een laag pitje moeten zetten. Kalveren geboren uit onze embryo's, lopen nog op andere bedrijven. Hoe dat uitpakt komt, weet ik nog niet.'

Een oplossing voor het krimpen van de fosfaathoeveelheid in Nederland heeft hij overigens wel. 'Gewoon grondgebonden werken, dat is het meest eerlijk.'